

POSTANOWIENIE

22 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 22 maja 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa Banku S.A. w W.

przeciwko W.C., K.C., M.C.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Banku S.A. w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 22 lipca 2025 r., V ACa 3433/25,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) zasądza od Banku S.A. w W. na rzecz W.C., K.C. i M.C. kwot
po 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

[M.O.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 lipca 2025 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w sprawie z powództwa Banku S.A. w W. przeciwko W.C., K.C. i M.C. o zapłatę, na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 6 marca 2023 r., oddalił apelację (pkt 1), zasądził od powódki na rzecz pozwanych W.C., K.C. i M.C. po 4050 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w przedmiocie kosztów do dnia zapłaty (pkt 2).

Powódka wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji, zaskarżając orzeczenie w całości oraz wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego według art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie apelacji powódki w całości. Ponadto, powódka wniosła o zasądzenie od pozwanych na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sędem drugiej instancji oraz za postępowanie kasacyjne, według norm przepisanych.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że w sprawie występuje:

1) istotne zagadnienie prawne, które pozwana sformułowała w formie następującego pytania: czy przy dokonywaniu oceny klauzul przeliczeniowych, tj. klauzul przewidujących stosowanie kursu kupna do wypłaty kredytu lub kursu sprzedaży do spłaty rat kapitałowo - odsetkowych, wynikającego z tabeli kursowej banku, z perspektywy abuzywności, należy uwzględnić, że art. 111 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r., poz. 38; dalej jako: „pr. bank.”) daje (i dawał w czasie zawierania umowy) bankowi podstawę do ustalania kursów w tabeli kursowej banku i żaden przepis prawa nie przewidywał w dacie zawarcia umowy kredytu obowiązku wskazywania w jej treści sposobu ustalania kursów walut, a w konsekwencji umowy o kredyt frankowy odzwierciedlały ówczesnie obowiązujący model ustawowy i w tym zakresie powinny być wyłączone spod oceny z perspektywy abuzywności zgodnie z art. 1 ust. 2 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. z 1993 r., L 95, s. 29; dalej jako: „dyrektywa 93/13”);

2) potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj.: art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13; art. 385¹ § 1 k.c. oraz art. 3 ust. 1 dyrektywy 93/13; art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 1 pkt 1 lit. a) oraz art. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo

bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011 r., Nr 165, poz. 984, dalej jako: „ustawa antyspreadowa”); art. 69 ust. 1 pr. bank.

Rozbieżności te, zgodnie ze stanowiskiem pozwanej, odnoszą się do następujących kwestii: 1) czy w świetle prawidłowej wykładni art. 385¹ § 1 i § 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 możliwe jest dalsze wykonywanie umowy kredytu w CHF, w której już od momentu jej zawarcia zastrzeżona jest możliwość spłaty rat kapitałowo - odsetkowych bezpośrednio w walucie CHF i wypłaty kredytu w tej walucie, po wyeliminowaniu z niej, uznanych za abuzywne, klauzul przeliczeniowych: bez wypełnienia powstałej w ten sposób luki w umowie, z zachowaniem pozostałych postanowień umownych, poprzez wypełnienie powstałej w ten sposób luki w umowie zastosowaniem art. 358 k.c., poprzez wypełnienie powstałej w ten sposób luki w umowie zastosowaniem art. 56 k.c. w zw. z art. 41 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. - Prawo wekslowe (tekst jedn. Dz.U. 2022 poz. 282), czy też prawidłowa wykładnia art. 385¹ § 1 i § 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 prowadzi do wniosku, że eliminacja klauzul przeliczeniowych z umowy kredytu frankowego winna prowadzić do upadku (nieważności) całej umowy kredytu, z uwagi na brak możliwości dalszego jej wykonywania?;

2) czy klauzule przeliczeniowe, których zastosowanie zgodnie z umową nie jest obligatoryjne dla kredytobiorcy [z uwagi na zastrzeżoną w umowie możliwość spłaty rat kapitałowo - odsetkowych i wypłaty kredytu bezpośrednio w walucie kredytowania - CHF], mogą być uznane za naruszające interesy konsumentów i jako takie za abuzywne na gruncie art. 385¹ § 1 k.c. oraz art. 3 ust. 1 dyrektywy 93/13, czy też prawidłowa wykładnia wskazanych artykułów wyłącza możliwość powoływania się na abuzywność tego typu fakultatywnych dla konsumenta postanowień (a w dalszej kolejności na nieważność umowy z tej przyczyny), z uwagi na brak obligatoryjnego związania konsumenta treścią danego warunku umownego i brak obligatoryjnego obciążenia go klauzulą ryzyka zmiany kursu waluty CHF?;

4) czy prawidłowa wykładnia przepisu art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 1 pkt 1 lit. a) oraz art. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw oznacza, że wejście w życie ustawy antyspreadowej z

dniem 26 sierpnia 2011 r. potwierdziło ważność umów o kredyt frankowy zawartych przed dniem wejścia w życie tej ustawy i zawartych w nich postanowień oraz wykonalność umów tego typu, które nie określały zasad ustalania kursu wymiany na potrzeby stosowania umowy kredytu i wyeliminowało abuzywny charakter postanowień umownych, czy też prawidłowa wykładnia wskazanych przepisów nie wyłącza możliwości powoływania się na abuzywność klauzul związanych ze sposobem określania kursu waluty, po jakim ma być dokonywana wypłata kredytu i spłata rat kapitałowo - odsetkowych, zawartych w umowach kredytów frankowych, które podpisane i realizowane były jeszcze przed wejściem w życie tej nowelizacji?;

5) czy w świetle prawidłowej wykładni art. 69 ust. 1 pr. bank. umowa kredytu wyrażonego w walucie CHF, w której zastrzeżono na rzecz kredytobiorcy możliwość wypłaty i spłaty kredytu w walucie kredytowania (CHF) z jednoczesnym umożliwieniem mu wypłaty i spłaty kredytu w innej walucie niż waluta produktu kredytowego, jest umową kredytu czysto walutowego niezależnie od tego, czy kredytobiorca skorzysta z opcji wypłaty i spłaty kredytu w walucie rodzimej, czy też faktyczna wypłata i spłata kredytu w walucie innej niż waluta kredytowania przekreśla walutowy charakter takiej umowy i nadaje jej automatycznie charakter umowy kredytu denominowanego lub indeksowanego (kredytu złotowego)?

Pozwani złożyli odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwanej, wnosząc o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wniesiona przez powódkę nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a zarazem kwalifikowanym pismem procesowym o ściśle określonej przez ustawę treści. Sąd Najwyższy, rozpoznając ten nadzwyczajny środek zaskarżenia, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym (postanowienie SN z 27 stycznia 2009 r., V CSK 358/08), na rzecz państwa jako dobra wspólnego (postanowienie SN z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08), jakkolwiek oczywiście nie

oznacza to braku indywidualnego interesu skarżącego w rozpoznaniu nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a w konsekwencji także weryfikacji tego interesu (*gravamen*). Jednak przede wszystkim skarga kasacyjna ma służyć ochronie prawidłowego wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego (zob. aktualne uwagi w postanowieniu SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy przewidziana w art. 398⁹ k.p.c. instytucja tzw. przedsądu, w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej (postanowienie SN z 12 marca 2024 r., I CSK 254/23).

Na etapie przedsądu Sąd Najwyższy ocenia wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienie. Wniosek ten stanowi element konstrukcyjny skargi odrębny od podstaw skargi i ich uzasadnienia, które są oceniane dopiero, gdy skarga kasacyjna zostanie przyjęta do rozpoznania.

Dla spełnienia wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie SN z 17 czerwca 2021 r., IV CSK 1/21).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do sformułowanego przez powódkę zagadnienia prawnego, problem przedstawiony przez skarżącą został już rozstrzygnięty w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W odniesieniu do znaczenia art. 111 ust. 1 pkt 4 pr. bank. Sąd Najwyższy wielokrotnie już wskazywał, że przepis ten przewiduje jedynie ogólny obowiązek informacyjny banków i nie stanowi żadnej przeszkody do badania przez sąd abuzywności postanowień zawartej umowy (postanowienia SN: z 19 października 2022 r., I CSK 5066/22; z 26 marca 2024 r., I CSK 547/23).

Skarżąca nie zdołała również wykazać, że przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadnione jest potrzebą wykładni wskazanych przez nią przepisów prawnych. Nie istnieje bowiem potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy co do podnoszonych kwestii wyraził już swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę przyjętego stanowiska (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 kwietnia 2015 r., I CSK 691/14; z 30 listopada 2023 r., I CSK 6472/22). Tymczasem przepisy przywołane przez pozwaną zostały już wielokrotnie omówione przez Sąd Najwyższy i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Istotne znaczenie ma w szczególności uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, która z chwilą jej podjęcia uzyskała moc zasady prawnej zgodnie z art. 87 § 1 zd. 1 u.SN), i jako taka wiąże inne składy Sądu Najwyższego. Zgodnie z tą uchwałą w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów. W uchwale przesądzono również, że w razie niemożności ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

W odniesieniu do kwestii związanej z zapewnieniem kredytobiorcy w samej umowie kredytu możliwości dokonywania spłat w walucie obcej, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że samo zapewnienie kredytobiorcy możliwości spłaty rat kredytu w walucie obcej nie uchyla abuzywności postanowienia dotyczącego spłaty rat kredytu w walucie krajowej, w wysokości zależnej od kursu waluty obcej określanego swobodnie przez bank (wyrok SN z 25 października 2023 r., II CSKP 820/23). W podobny sposób wypowiedział się TSUE wskazując, że włączenie do umowy zawartej z konsumentem dwóch alternatywnych warunków dotyczących wykonania tego samego obowiązku ciążącego na konsumentce, z których jeden jest nieuczciwy, a drugi zgodny z prawem, pozwala danemu przedsiębiorcy na spekulowanie, że poprzez brak informacji, nieuwagę lub niezrozumienie konsument

wykona dane zobowiązanie zgodnie z warunkiem, który powoduje znaczącą nierównowagę praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta. W związku z tym taki mechanizm umowny może sam w sobie mieć nieuczciwy charakter (wyrok TSUE z 21 września 2023 r., C-139/22, ECLI:EU:C:2023:692, pkt 55).

Odnosząc się do kwestii znaczenia ustawy antyspreadowej dla oceny ważności umów kredytu indeksowanego/denominowanego Sąd Najwyższy wyjaśnił, że dodanie ustępu 3. do art. 69 pr. bank. nie wpłynęło na ocenę abuzywności postanowień umów kredytu zawartych wcześniej oraz konsekwencji prawnych wynikających tej oceny (wyroki SN: z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18; z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22 i z 28 października 2022 r., II CSKP 894/22).

Co do kwalifikacji prawnej umowy kredytu, w której zastrzeżono na rzecz kredytobiorcy możliwość wypłaty i spłaty kredytu w walucie kredytowania z jednoczesnym umożliwieniem mu wypłaty i spłaty kredytu w innej walucie niż waluta produktu kredytowego, Sąd Najwyższy wskazuje, iż umowa taka nie może być uznana za umowę kredytu walutowego. O kredycie walutowym można bowiem mówić jedynie wówczas, gdy umowa jednoznacznie ustala kwotę kredytu udzielonego i faktycznie wypłaconego kredytobiorcy wyłącznie w walucie obcej i przewiduje spłatę rat wyłącznie w walucie udzielonego kredytu. W innych przypadkach, umowa wprowadzająca mechanizm przeliczenia czy to kwoty udzielonego kredytu czy to rat kredytu z waluty obcej na złote polskie lub odwrotnie, nie stanowi umowy kredytu walutowego w opisanym wyżej rozumieniu (wyrok SN z 20 maja 2022 r., II CSKP 713/22). Tymczasem sposób określenia warunków wypłaty kredytu w umowie będącej przedmiotem oceny w rozpoznawanej sprawie prowadzi do wniosku, że strony zawarły w istocie umowę kredytu denominowanego.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r. poz. 118).

Kamil Zaradkiewicz

[M.O.]

[SOP]